

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Ivangeli ya Yesu Kristo kuli ya ng'olwa ni Marko

American Bible
Society

2235.83.58

Harvard College Library

FROM

IVANGELI

YA

YESU KRISTO KULI YA NG'OLWA

NI

MARKO

AMERICAN BIBLE SOCIETY
INSTITUTED IN THE YEAR 1816
NEW YORK

1914

[Luragoh, Shma.]

2,000 Printed

2235·83·58

Harvard Colle~~s~~ Librar~~y~~
June 11, 1917
Gift of
American Bible Society

IVANGELI YA NG'OLWA NI

MARKO.

1 Litanga ly a ivange-
li ya Yesu Kristo,
Mwana wa Nyasaye.

2 Kuli ya ng'olwa
mmang'ana ga Isaya
mprofeti,

Henzako, ntuma mu-
tumwa wange imbi-
ri wa tsimoni tsi-
tsyo,

U li lomba inzira yo-
yo imbiri wowo;

3 Mwoyo gu kupanga
mwigendanyama,
Mu lombe inzira yo-
Mwami,
Mu lungikidze miha-
nda kyikye;

4 Yohana ya batidza
mwigendanyama ni
ilwadza na a vola liba-
tidza liliganira li duke
mbusamehi bwetsimbi.

5 Ni va trula mkivala
kyosi kya Yudaya na
Yerusalem ni va bati-
dzwa vosi naye mmu-
gera Yordani ni vivuula
tsimbi tsyavo. 6 Na Yo-
hana yiboha ingubo yo-
bwoya bweng'amia, no-

lukanda lwilisero mki-
sindi kyikye, na a lia
tsisigi nobwuki bwo-
mulitu. 7 Ni ilwadza
na a vola, U nondan-
ga a mbita si mbe u
duka kwinama kuboho-
lola tsinkanda tseyvila-
tu vivye. 8 Inze liguli
nda mu batidza mma-
dzi, navutswa a la mu
batidza na Roho Mta-
katifu.

9 Mmadiku gene yu-
go Yesu ya manya ni
yadza na a trula iNa-
zareta lidala liGalilaya
na a batidzwa na Yohana
muYordani. 10 Lwa
ya trula mmadzi nono-
ho ya lola ligulu li gu-
liko na Roho kuli li-
kulu yika kuye: 11
nomunwa gwa trula
mwigulu ni gu vola, I've
noMwana wange u ya-
nzeywi wa nyanza.

12 Nonoho Roho ya
mhila mwigendanya-
ma. 13 Na a va mwi-
gendanyama madiku

makumi guni, na a sonwa na Setani, na a va halala netsinyama; tsingelosi tsysa mtumekira.

14 Yohana na a mula kuvikwa munyumba yavahambe, Yesu yadza iGalilaya ni ilwadza ivangeli yobwami bwa Nyasaye, **15** na a vola, Tsinyinga tsi duki, bwami bwa Nyasaye bu veye hambi, mwiganiire, mu vugirire ivangeli.

16 Lwa ya li na a vita kuluginga lwenyanza yeGalilaya ya lola Simoni neAndreyo amwavo wewe ni vinika miluvo munyanza kigira va li ni va ve valuvi.

17 Ya va volera, Mu nonde nda mu kola mugwe valuvi va vandu.

18 Nonoho va leka miluvo ni va mlonda.

19 Lwa ya li ni isunda hambiri hakekeke ya lola Yakobo wa Zebedayo neYohana amwavo wewe kandi va li muliatu va lukanga miluvo kyavo. **20** Nonoho ya va langa, ni va leka Zebedayo ise wavo muliatu halala

navayenziri ni va mlonda.

21 Ni va tsia Kapurnaume, nonoho mulidiku lyamahonga ni ingira mwisunagogi ni igidza. **22** Ni va genya ligidzo lilye kigira ya li na a vegidza kuli mwene wetsingulu si yegidza kuli avang'oli mba. **23** Ya va mwisunagogi mwavo mundu wa va nomwoyo mubi, na a hendioka, **24** na a vola, Ku veye ndi nive, Yesu muNazareta? Udzi u kwononye? Nkumanya ive Mtakatifu wa Nyasaye. **25** Yesu ya mwa mbakanya na a vola, Kiring'una u trule kuye. **26** Lwa ya mula kumgova nokulira nomwoyo munene, mwoyo mubi gwa trula kuye.

27 Ni va genya vosi, ni va tevana ni va vola, Ki veye kinduki yiki? Magidzo mahya yugo ga veyeki? A hedza munwa netsingulu, ku, myoyò mibi kyi mhulira. **28** Nonoho amang'ana gege ga landa mukivala kyosi kyago da Galilaya.

29 Lwa va trula mwisunagogi, nonoho ya tsia munyumba mwa Simoni ne Andreya halala ne Yakobo ne Yohana. 30 Nyibizala wa Simoni ya li na a gona na a lwala olukudzo, nonoho va mbolera amang'ana gege. 31 Yadza na a mgumira ku mukono na a mbukidza; olukudzo lwa mleka nonoho, na a va tumekira.

32 Mgolova liuva lya ka yera va mletera avalwaye vosi navagumirwa amademone. 33 Lidala lyosi lya vunga ha muliango. 34 Na a honnya vanyingi va li na va lwala tsinkudzo luguno luguno, na a trulidza amademone manyingi na ambakanya amademone ga ta voleramba kigira ga li ga mmanya.

35 Mugamba ya vuka na a trula mafwefwe liguli na a tsia ha vandu va ta li na a saviraho. 36 Na Simoni navo va veye naye va mlonda hanyima. 37 Lwa va mnyola va mbolera, Vosi va kwenya.

38 Na a va volera, Ku gende ku tsie mmadala ga veye hambi hano nzilwadziraho kandi, nakyo ni kigira nda trula. 39 Na a tsia ni ilwadza mmasunagogi gavo ga li muGalilaya mwosi na a trulidza mademone.

40 Yadza kuye mugéri, na a msala na a msigamira na a mboleira, Nu u va wenya unyala kundavidza. 41 Yesu ya mbera tsimba-busi na a golola mukono na a mdira na a mbolera, Nyenya, u lavidzwe. 42 Nonoho lwa ya vola ndi ubugéri bwa trula, ku, na a lavidzwa. 43 Na a mbolera, Tsia na a mwa-mbakanya liguli; 44 na a mbolera, Henza vulahi u ta volera mundu mba, tsia vutswa wimannye kumusalisi, u haanere ubugasu bwubwo vindu vyo Mosi ya luga vi ve vyokuvamannya. 45 Navutswa ya trula na a tanga kwilwadza munonono nokugamba amang'ana yuge kaliva Yesu si a nyala, kandi kuingira

havulavu midala, navutswa ya li halwanyi mwigendanyama, vadza kuye va trula mki-vala kyosi.

2 Kandi yingira mu-Kapurnaume migamba ni kyi vita: ni i hulirwa Yesu a veye munyumba. **2** Nonoho vanyingi vivungeridza va duke va vula kunyola ha vikala kali ha muliango, na a va volera ling'ana lilye. **3** Vadza kuye ni va mlettera mundu wa fwogoya na a gingwa navandu vane. **4** Lwa va vula kwisunda kuye himbi kigira avandu va li vanyingi va vetidza ha kisegese ha ya li, lwa va mula kuhudula vikidza kituli kya ya gonaku wa fwogoya. **5** Yesu lwa ya lola lisuuvira lyavo ya mbo-lera wa fwogoya, Mwana wange, tsimbi tsi-tsyo tsi samefwe. **6** Va li ho hene yaho avang'oli valala ni vikala ni va gunaguna mmyoyo kyavo. **7** Niki kigira wene uyu a vola ubutamano ndi? Ibwa-ha u nyala kutrulidza

tsimbi, si a li Nyasaye yeng'ini? **8** Nonoho Yesu lwa ya manya mmwoyo gwigwe va gunaguna ndi mkiritu mwavo ya va volera, Niki kigira mu gunaguna ndi mmyoyo kyen-nyu? **9** Ki veye chyangu niki wa volera wa fwogoya, Tsimbi tsitsyo tsi samefwe naho wa volera, Singira u ginge kituli kikyo, u gende? **10** Navutswa mu nyale kumanya Mwana wa Adamu a veye netsingulu mkivala kusameha tsimbi, (ya mbolera wa fwogoya) **11** Nku volera, singira u ginge kituli kikyo u tsie munyumba yoyo. **12** Na nonoho ya singira na a vugula kituli kikye na a trula imbirri wavandu vosi; va manya va genya ni va mwidzominya Nyasaye ni va volerana, Si kwa manya ku lola ku-yuga mba.

13 Kandi ya trula na a tsia kuluginga lwenyanza ni kiduma kya vunga kuye na a vegidza. **14** Lwa ya li na a vita ya lola Levi wa Alfayo

ni ikala ha va sololera
ubusutu, na a mbolera,
U nonde. Na a singira
na a mlonda.

15 Ku, lwa ya li na a
lia munyumba mwe-
mwe avasololi vobusutu
vanyingi navoni vikala
halala na Yesu navigi-
dzwi veve: kigira va li
vanyingi ni va mlonda.

16 Ku, avang'oli nava-
Farisi lwa va mlola na
a lia halala navasololi
navoni va volera avigi-
dzwi veve. Niki kigira
a lia na a nwa halala
navasololi navoni? **17**
Yesu lwa ya hulira ya
va volera, Avalamu si
venya mwahi, navutswa
avalwaye veng'ini.

18 Avigidzwi va Yohana na vava Farisi va
nula kuhonga lilia; ni
vadza ni va mbolera,
Niki kigira avigidzwi
va Yohana na vava Farisi
va honga lilia navutswa
avigidzwi vovo si
va honga lilia mba? **19**
Yesu ya va volera,
Avalina voserereywi va
nyala kuhonga lilia,
u serereywi na a va ha-
lala navo? Tsinyinga
tsyosi tsya a ve navo
halala si va nyala ku-

honga lilia. **20** Navu-
tswa migamba kyi la
duka lwa a li hilwa
u serereywi, kumiga-
mba kyenekyo va li ho-
nga lilia. **21** Si ha veye
nomundu wa nava kila-
ve kyengubo imbisi ku-
ngubo i kunguhi: na a
ve kukola ndio kilave
kihya kyokuhanera, ki
la tandula i kunguhi ki
tasa litandula. **22** Kali
si ha veye nomundu wa
tsuka amalwa madoto
mutsimuya tsinkulu :
na a ve kukola ndio
amalwa madoto ga la
tandula namalwa ga
la sunduka netsimuya
tsyoneka ; navutswa
amalwa madoto ga tsuk-
wa mutsimuya tsi-
pya.

23 Ku, ya manya ya
vita mmilimi kyamabe-
le mugamba gwamasi-
dza navigidzwi veve ni
va genda va tanga ku-
gudula viangala vyamabele.
24 Na va Farisi va mbolera, Henza,
niki kigira va kolanga
mugiru mmugamba
gwamasidza? **25** Na
va volera, Si mwa soma
liguli ga Daudi ya kola
lwa ya li na a damba na

a lola inzala mwene
navo va li na va veye
naye? 26 Yingira ndi
munyumba ya Nyasaye
mmigamba kya Abia-
tara musalisi munene
na a lia milango kyoku-
mannyera yugo numi-
giru avasalisi veng'ini
va igima kulia, kandi
ya ha yavo va li na va
veye naye. 27 Na a
va volera, Mugamba
gwamasidza gwa lo-
mberwa avandu, nava-
ndu si va lomberwa
mugamba gwamasidza
mba: 28 ndunia Mwana
wa Adamu nuMwami
kali wamasidza kandi.

3 Ni ingira kandi
mwisunagogi; ya li
mu mundu wa ng'era
mukono. 2 Ni va mhe-
nya niva a la mhonnya
mmugamba gwamasidza,
va mbuule. 3 Ku,
ya mbolera mundu wa
li na mukono gwa ng'e-
ra, Singira hagati. 4
Kandi ya va volera, No-
vulahi kukola vulahi
mmasidza naho kukola
ubutamano? Kuhonnya
naho kwita? Navutswa
va kiring'una. 5 Lwa
ya va henza na a vihi-
rirwa na a verera kigira

butinyubwemyoyokya-
vo, ya mbolera mundu,
Nyira mukono gugwo,
na a nyira mukono ni
gu hona ni gu lengana
nogundi. 6 Nonoho va-
Farisi va trulamu ni va
volerana nava ngaHe-
rodi va kola ndi venya
kumita.

7 Navutswa Yesu yi-
yahula navigidzwi veve
ni va tsia kuluginga
lwenyanza nekiduma
kinene kya trula iGali-
laya kya mlonda nava-
ndi va trula iYudaya, 8
neYerusalem neDumia
na hangereka Yordani;
na vandi va Tire naSi-
done, kiduma kinene,
lwa va hulira amang'a-
na ga ya kola vadza
kuye. 9 Na a volera
avigidzwi veve li honge
hambi liatu likekeke li
mlinde, kiduma ki ta
duke kuhinda. 10 Ki-
gira ya li na a honnya
vanyingi; vadze va duke
kumhinda va nyole ku-
mdira, vosi va li na va
ve netsinkudzo. 11
Nemyoyo mibi lwa kya
mlola kya gwa hasi
imbiri wewe ni kyi lira
ni kyi vola, Ive nuMwa-
na wa Nyasaye. 12 Na

a kyi ambakunya liguli
kyi ta mbuula mba.

13 Na a tsia mkigulu
na a langa vosi va ya
li ni yenya: vadza kuye.

14 Na a luga valikumi
na vabiri va ve halala
naye, kandi a va hile
kwilwadza, **15** nokuva
netsingulu tsysokutrulidza
amademone: **16** Na
a mgulika Simoni lyeta
Petro; **17** na Yakobo
weZebedayo na Yohana
amwavo wa Yakobo ya
va gulika lyeta Boane-
rgese li veve kuvola,
Avana valigita. **18**
Kandi Andreya, neFili-
po neBartlomayo, ne-
Matayo, neTomasi, ne-
Yakobo wa Alfayo, ne-
Tadayo, neSimoni, mu-
Kanani, **19** neYuda
Iskarioti wa mtsama.

Ni va tsia munyumba.
20 Nekiduma kirana
kuvunga kandi ndi, ka-
liva si va li ni va nyala
kulagira mba. **21** Na-
valina veve lwa va huli-
ra va tsia kumgumira:
kigira va vola a laluka-
nga. **22** Navang'oli va
sulunguta ni va trula
Yerusalem, va vola a
veye neBelzebule; a
trulidza amademone

netsingulu tsysomwami
wamademone. **23** Na
a va langa na a va vo-
lera mtsinguno, Setani
a nyalandi kutrulidza
Setani? **24** Ubwami
ni bwabukani bwene,
ubwami yibwo si bu
nyala kusingira. **25**
Nenyumba ni yabukani
yene inyumba yiyo si i
nyala kusingira mba.
26 Niva Setani ni i lwa-
ni na abukana mwene
si a nyala kusingira
mba, navutswa a la
hera. **27** Si ha veye
nomundu a nyala kui-
ngira munyumba yo-
mundu wetsingulu na a
nyuga vindu vivye: niva
a tanga kuvoha wetsi-
ngulu ma a la nyuga
inyumba yeye. **28** Li-
guli mbolera, Avana
vavandu va la samefwa
tsimbi tsysosi namanye-
go gavo ga va li nyega:
29 navutswa uyu a li
nyega Roho Mtakatifu
si a li nelisameha ma-
diku gosi, a la va netsi-
mbi mihiha nemihiga :
30 Ya vola ndi kigira
va li ni va vola, A ve
nomwoyo mubi.
31 Ma vadza vamwavo
veve na nyina wewe ni

va singira ilwanyi ni va mtumunya kumlanga. 32 Nikiduma kya li ni kikala ni ki mkumbiridza ni ki mbolera, Henza, movo navamwavo va veye ilwanyi va kwenya. 33 Na a va tivulira, Na a vola, U veye mama wange navamitu vange nivaha? 34 Na a va henza va li ni va mkumbiridza, na a vola, Henza mama wange na vamitu vange! 35 Mundu a li kola ubulariri bwa Nyasaye uyu naye amwavo wange, nambotso wange na mama wange.

4 Kandi ya tanga kwigidza ku luginga lwenyanza: ni ki vunga ha ya li kiduma kinene ndi ni ingira muliatu ni ikala munyanza; ne-kiduma kyosi kya li hoku luginga lwenyanza. 2 Na a vegidza vindu vinyingi mutsinguno, na a va volera muligidzo lilye, 3 Mu hulire; Henza, ya trula mumidzi na a tsia kumidza : 4 Ku, lwa ya li na a midza, vundi bwa gwa ku inzira na manyonyi ni gadza, ni ga bu vodza.

5 Novundi ni bu gwa ku magina ha bwa li kunyola marova ga li ni ga gehi, nonoho bwa mera kigira marova ga li ga gehi; 6 navutswa liuva lwa lya mula kustrula bwa hya; kigira si bwa li nemiri ni bwuma. 7 Novundi ni bu gwa mmafwā, namafwa ga viruka, ni ga bu kung'anya ni bu vula kwama. 8 Novundi ni bu gwa mmarova malahi ni bwama ni bu viruka ni bu tasa liama; vundi bwa leta makumi gabaka, novundi makumi gatanu nelilala, novundi makumi gatanu kandi gatanu. 9 Na a va volera u veye nama-tu gokuhulira, a hulire. 10 Lwa ya li na a va yeng'ini, yava va li na-yena valikumi navabiri va mteva luguno yilwo. 11 Na a va volera, Mwinye mu hebeywi kumanya amang'ana ga viswa gobwami bwa Nyasaye: navutswa vosi va veye ilwanyi va voleywi mutsinguno : 12 I ve lihenza va henza va vula kulola; lihulira va hulire va vula ku-

manya; gase va ligani-
ra na va samefwe tsi-
mbi tsyavo. 13 Na a
va volera, Si mmanya
luguno yilu? mu la ma-
nya ndi tsinguno tayosi?
14 Mumidzi a midza
ling'ana. 15 Yava na-
vo va veye ku inzira ha
luvega haling'ana li mi-
dzwa; navutswa lwa va
mula kuhulira, nonoho
Setani yadza na a hila
ling'ana lya midzwa
mmyoyo kyavo. 16
Yava navo kandi va
midzwanga ku lwanda
navo lwa va mula ku-
hulira ling'ana, nonoho
va vugirira nobuyanzi,
17 avene si va veye
nemiri, ma vitinyiridza
hakekeke navutswa
lwa va lola kivi nobu-
tangoyi kigira ling'ana
nonoho vikigitula. 18
Yava navo va midzwa
mafwa; navo va hulira
ling'ana, 19 namadida-
kano gekivala nobugadi
bwubutugi nelikaye-
rwa lyevindu vindi ni
ingira i kung'anya li-
ng'ana li duke li vula
kwama. 20 Yava navo
va midzwa mmarova
malahi; yava va hulira
ling'ana ni va vugirira

ni vama, avandi ama-
kumi gabaka, avandi
makumi gatanu nelila-
la, avandi amakumi ga-
tanu kandi gatanu.
21 Na a va volera, I
letwa itaya i kunikwa
nekihinda, kinga i vi-
kwe musi mwekituli, si
i letwa i vikwa higula
hemeza? 22 Si ha veye
nekindu kya viswa ki
li vula kuvuulika; si
ha veye nekindu kya
vikwa makiriri ki li vu-
la kulangaminywa. 23
Niva mundu a ve na-
matu gokuhulira, a huli-
re. 24 Na a va volera,
Mu henze vulahi ga mu
huliranga: inengo ya
mu geranga ku, kandi
mwinye mu la gererwa
ku: namwinye mu la
hebwa kandi. 25 Mu-
ndu a veye nevindu a
la hebwa: nu u ta li
navyo a la nyugwa kali
vya a ve navyo.

26 Na a vola ubwami
bwa Nyasaye ni ndi,
kuli mundu a midza
bugutsa a taga mmaro-
va; 27 na a gona na a
vuka ubudiku nombusu
nibwo bugutsa bu mera
bu viruka a vula ku-
manya ndi. 28 Lirova

lyene lyeng'ini li leta vyokulia ; litu li tanga kutrula kandi butsitsi, ku, kandi ambele makomelu mulidete. 29 Navutswa lwa mbele ga lava nonoho a leta mbuno, kigira bugesi budi.

30 Na a vola, Ku leng'anyaki ubwami bwa Nyasaye? muluguno ki lwa ku li fwananya? 31 Bu fwanana nolugutsalwelisatsi inyinga ya lu tagangwa mmarova yilu lu veye lukekeke ku bugutsa bwosi bu vedza mulirova, 32 navutswa lwa bu tagangwa bu mera bu vita tsingutsa tsyosi bu trulidza tsisaga tsinene kali manyonyi gegulu ga nyala kugunza hasimkiriri kyomusala.

33 Ya va volera ling'ana lilye mutsinguno tsinyingi ku yitsikuli va nyala kuhulira; 34 navutswa bugira luguno si a va volera mba ; kandi lwa va li veng'ini ya vuulira avigidzwi veve tsyosi.

35 Kumugamba kuno lwa gwa li mgolova ya va volera, Kwambu-

ke ku tsie lungereka lundi. 36 Lwa va mulla kuvolera kiduma va tsie ingo, va mhila kuli ya lange muliatu. Kandi ya va halala na ye twatu tundi tukekeke. 37 Kihutsutsi imbuudza kya vuka, viguvuli ni vi duya liatu, lya duka li itsula madzi. 38 Mwene ya li na a ve muliatu hanyima na a gona tsindolo ku kituli : ni va mbukidza ni va mbolera, Mwigidzi, si ki li kindu kuive, ku kudze? 39 Na a vuka na a jiambakanya imbuudza na a volera inyanza, Kirin'una u lengere. Nembuudza ya hera, ni gu va mulengera munene. 40 Na a va volera, Niki kigira mu tidza ndi? Si mmayi kuva nelisuuvira mba. 41 Ma va tia munonono, ni va volerana, Ibwaha uyu, kali imbuudza nenyanza i mhulire?

5 Va duka lwange-reka lundi lwenyanza mkivala kya vaGadarra. 2 Lwa yika muliatu nonoho va vugana nomundu wa trula mbi-

lindwa wa li nomwoyo mubi, 3 wa li ya menya hagati yevilindwa; si ha veye nomundu kali mulala wa nyala kumboha, kali neminyolo. 4 Ya bofwa kanyingi nevivya neminyolo, neminyolo kya gudulwa nevivya vya kalugwa, kali si ya li ho mundu wa nyala kumkiring'unya. 5 Tsinyinga tsyosi ubudiku nombusu ya li mvigulu nambilindwa na a lira ni i kalaga namagina. 6 Navutswa lwa ya lola Yesu na a kikiri hale ya nyagula na a msigamira, 7 na a lira nomwoyo mune-ne na a vola, Ku veye ndi nive, Yesu Mwana wa Nyasaye wa li igulu ya vyosi? Nku laamannya na Nyasaye u ta ndamanya mba. 8 Ya msala ndi, kigira ya mbolera, Trula mmundu, mwoyo mubi. 9 Ya mteva lyeta lilyo nibwaha? na a mbolera lyeta lyange ni Legeona: kigira ku veye vanyingi. 10 Na a sala munonono a ta kyi kunga mkivala mba. 11 Kya li ho himbi mki-

gulu kyayo kinene kye-tsimbitsi ni tsyaya. 12 Kya msala ni kyi vola, U ku tume ku tsie ku tsimbitsi ku ingire mu tsyenetsyo. 13 Nonoh Yesu ya kyi ha munwa. Nimyoyo mibi kya trula ni kyi ingira mu tsimbitsi: kyayo kyosi kya selengeta tsimbiru kukyanegiru ni ki tsia munyanza (tsya li elfeen, namusiya) ni tsi kudza munyanza. 14 Navo va li avayi viruka, ni va vola amang'ana midala, na mki-vala. Ni va trula kulola ga li ni ga kolangwa. 15 Ni vadza ku Yesu, ni va mlola wa gumirwa amademone, wa lange nelegeona ni ikala ni ivika tsingubo na a homata: ni va tia. 16 Navo va lolanga va va volera ga kolwa kumundu wa gumirwa namademone, kandi amang'ana getsimbitsi. 17 Ni va tanga kumsala kutrula mkivala kyavo. 18 Lwa ya mula kuingira muliatu, wa li na a gumirwa namademone ya msava a ve halala naye. 19 Navutswa

Yesu ya mwambakanya na a mbolera, Tsia ingo wowo mbandu vovo u va volere vindu vinene ndi vyoMwami a ku koleye na a ku vera tsimbabusi. 20 Na a tsia na a tanga kwilwadza muDekapoli vindu vinene ndi vya Yesu ya mkolera: na vandu vosi va genya.

21 Yesu lwa ya li na a mula kwambuka ni liatu kandi lwengereka lundi, avandu vanyingi va mbungira: naye ya li na a va himbi neyanza. 22 Henza, yadza mulala ku vakulundu vesunagogi, lyeta lilye lya langwa Yairo, naye lwa ya mlola ya gwa mvirenge vivye, 23 Na a sala munonono na a vola, Mkana wange mkekeke a lenya kukudza; udze u vikeku mkoно gwugwo vutswa a honnywe, a la hindira. 24 Na a tsia halala na ye, navandu vanyingi va mlonda, ni va mmina.

25 Ku, mkuli mulala wa li na a lwala na a tadza masahi mihiga likumi nekyiviri, 26 Ya ka kupidzwa kivi mu-

nonono na vakumu vanyingi, na a mula vyosi vya ya li navyo na a vula kuhona, navutswa lukudzo lwa dinya, 27 lwa ya hulira amang'ana ga Yesu, yadza nyuma mkiduma na a mdira kuingubo yeye. 28 Ya vola ni mbe kudira tisingubo tsitsye vutswa, nda hona. 29 Nonoho litadza lya masahi gege lyuma; na a manya mmbiri ya honnywa ulukudzo yilwo. 30 Nonoho Yesu na a manya mwene tsingulu tsi truli kuye yekevuka mkiduma na a vola, Ibwhaha u ndiye kutsingubo tsyange? 31 Avigidzwi veve va mbolera, U lolanga kiduma ni ki ku mina, kandi u vola, Wa ka ndira ibwhaha? 32 Na a henza tsimbeaga tsyosi kulola wa kolanga kindu yiki. 33 Navutswa mukuli ya tsia na a degera na a manya kya koleywi, yadza na a gwa hasi imbiri wewe na a mbolera liguli lyosi. 34 Na a mbolera, Mwana ange, lisuvira lilyo li ku honnyi, ge-

nda vulahi u veye mu-lamu.

35 Na a ki vola, vadza vomkulundu wesunagogi va volanga, Mwana wowo u kudzi, u nyangidzira ki kandi mwigidzi? **36** Lwa ya hullira ling'ana lya volangwa, nonoho ya mbolera mkulundu wesunagogi, U ta tia mba, suuvira vutswa. **37** Si

ya ha mundu munwa kumlonda mba, Petro na Yakobo na Yohana amwavo Yakobo veng'ini. **38** Ya duka hanyumba yomkulundu wesunagogi na a lola lyoga navashomanga navakupanga tsikwile munonono. **39** Lwa ya ingira, na a va volera, Niki kigira mu kolanga lyoga na mu shoma? mkana si a kudzi mba, navutswa a gonanga tsindolo. **40** Ni va mseka munonono, na-vutswa lwa ya va tru-lidza vosi, na a tsia halala na ise na nyina womkana navo va li naye, ni ingira ha mkan-a ya li na a gona. **41** Na a mgimira mwana mkono gwigwe, na a

mbolera, Talita kumi, ga li kumbolera, Mkan-a, nku volera, vuka.

42 Nonoho mkana ya singira na a genda ki-gira ya li nemihiga li-kumi nekyiviri. Ni va genya ligenya linene.

43 Na a va volera liguli va ta volera mundu kali mulala. Na a va volera, a hebwe vyoku-lia.

6 Ya trula yaho ni idza mkivala kikye; avigidzwi veve va mlonda. **2** Lwa ga duka ma-honga ya tanga kwilwa-dza mwisunagogi; van-nyingi ni va mhulira va genya ni va vola, Vindu vya a veye navyo vi tru-la haliki? Yibu nubu-geri ki a hebeywi? ka-li miinzi minene ndi kyi-kolwe nemikono kyi-kye? **3** Uyu si a li mba-dzi? mwana wa Maria, amwavo wa Yakobo no-Yose no Yuda no Simoni? Na vabotso veve si va li hano halala nakwinye? Ku, va mbihirirwa. **4** Navutswa Yesu ya va volera, muprofeti a le-gwa vutswa mkivala kikye, na mbiko veve, na munyumba ye ye he-

ng'ini. 5 Si ya nyala kukola miinzi minene yaho, ya vika mikono ku vandu va lwalanga vakekeke vutswa na a va honnya. 6 Ya genna kigira va sula ku-suuvira.

Na a tsia mmadala ga li yo ni igidza.

7 Ya langa avaliku-mi navaviri na a tanga kuvahila sivaviri sivaviri, na a va ha tsingulu kutrulidza myoyo mibi. 8 Ya va ha munwa va ta vugula kindu kyokugendira nakyo, impimbo yeng'ini; va ta vugula kisigolo, nobukima, netsrupia mulukanda. 9 Navutswa vivike vilatu; va ta vika makoti gaviri mba. 10 Na a va volera, Inyumba ya mu tsia kuingira kuyo mmenyi mu, mu duke mwenya kutsia ahandi. 11 Vosi va mu sula kuingira, nava sula kumuulira, lwa mu trulayo, mweye ulutu lu vedzanga ku virenge hasi lu ve kindu kuva-vuulira. 12 Ku, va trula ni vilwadzira, ni va vola, avandu viga-

nire. 13 Ni va trulidza amademone manyingi, ni va vaka na maguta vanyingi va lwalanga, ni va va honnya.

14 Herodi, mwami ya hulira amang'ana gege (lyeta lilye lidzominywa mkivala), na a vola, Yohana mbatidzi u vuki, u truli mbakudzi, yiki ni kigira miinzi minene kyi kolwanaye. 15 Navandi va vola, Uyu nuElija; avandi va vola, Uyu numuprefeti, kinga a fwana muprefeti. 16 Navutswa Herodi lwa ya hulira ya vola, Uyu naye Yohana wa nda kalaga mutwi gwigwe; u vuki, u truli mbakudzi. 17 Kigira ya vola ndi, Herodi ya li na hila mundu kumgumira Yohana na a mvika munyumba yavahambe, kigira ya kola ndi ni yiki. Herodi ya mkuli wamwavo wewe Filipu wa ya hila. 18 Yohana ya li na a mbo-lera, Si vu li vulahi ive u ve nomkuli wamawavo wowo. 19 Yiki ni kigira Herodiya ya hi-

ngana naye yenya ku-mita, navutswa si ya nyala mba. 20 Kigira Herodi ya tia Yohana ya li na a manya aveye mundu wa lungika no-mtakatifu ; ya mlinda kandi lwa ya mhulira ya henda mwoyo munono-no na a mhulira nobu-yanzi. 21 Lwa lya du-ka lidiku lilahi, Herodi ku lidiku lilye lyokwi-vulwa, ya va dekera avanene veve, nava-nyampara veve nava-kulundu veGalilaya. 22 Ya ingira mukana wa Herodiya na a vina na a mtsantsalikidza Herodi nava vikala na-ye kulia; mwami ya volera mkana, U nteve kyi u yanxa, nda ku ha. 23 Yivoha namang'ana na a vola, Vyo-si vya u li nteva nda ku ha, kali i ve inusu yobwami bwange. 24 Ya trula na a teva nyi-na wewe, Nda mteva ki? Ya mbolera, Mutwi gwa Yohana mbatidzi. 25 Nonoho yingira bwangu wa mwami, na a teva, na a vola, Nye-nya u mpe nonoho ndi mutwi gwa Yohana

[Luragoli] 2

mbatidzi ku ludigi. 26 Mwami ya henda mwo- yo munonono ; navutswa kigira lya ya li kuvola na kigira avika-la halala naye si ya ya-nza kumwambakanya. 27 Mwami ya li na a hila mundu na a mbo-lera, mutwi gwa Yohana gu letwe ; uyu ya tsia na a mkalaga mu-twi munyumba yava-hambe ; 28 Na a leta mutwi gwigwe kuludigi na a mha mkana : no-mkana ya mha nyina wewe. 29 Navigidzwi veve lwa va hulira vadza va vugula mbiri gwigwe ni va ta mkili-ndwa. 30 Navatumwa vivu-gana wa Yesu ni va mbolera vyosi vya va li kukola na ga va li kwigidza. 31 Na a va volera, Mudze mwinye veng'ini mwigendanya-ma mu sose kakuzuzu; va li va ve vanyingi vadza ni va tsia, si va nyola inyinga yokula-gira. 32 Ni va trula ni va tsia mwigenda-nyama kalaha muliatu. 33 Ku, avandu va va lola ni va mmanya, ni

va genda hasi va trula mmadala gosi ni va va vita ni va vunga ha ya li. 34 Na Yesu lwa ya trula na a lola avandu vanyingi ya va vera tsi-mbabusi kigira ya va lola va fwananga makondi si ga li namwayi halala; ya tanga kuwigidza vindu vinyingi. 35 Lwa ya li ni ya ka mwama isi avigidzwi veve vadza kuye ni va mbolera, Hano nimwigenyama nelidiku lyenya kuvita. 36 U va volera va gende, va tsie mkivala kya godanga hano na mmadala vigulire ubukima, kigira si va veye navyokulia mba. 37 Yesu ya va tivulira na a va volera, Mu va he kulia. Va mbolera, Ni ku tsie kugula ubukima bwe-denario mia tsiviri ku va ha va lagire? 38 Ya va volera, Mu veye nimilango kyanga? mu tsie kulola. Lwa va manya va vola, Kyi ve ye kyitanu, netsisudzi tsiviri. 39 Ya va volera, vikalidza vosi tsi-mbaso netsimbaso mkguti. 40 Vikala ni va

kola tsimbaso tsyamakumi likumi netsyamakumi gatanu. 41 Ya vugula milango kyitanu netsisudzi na a henza igulu na a santidza na a meganya milango na a va ha avigidzwi veve va vike imbiri wavo; netsisudzi ya tsi kalunyira vosi. 42 Va lagira vosi ni viguta. 43 Va vungidza vihinda likumi naviviri vi zuye amadonye ga tigula ne vyetsisudzi. 44 Navo va li ni va lagira va li elfu tsitanu, vatsatsa. 45 Nonoho ya va ha avigidzwi veve munwa vingire muliatu va tsie imbiri lwangereka lundi Betsaida, naye a ki volera avandu va gende. 46 Lwa ya ka mula kuvachelidza, mwe-ne ya tsia mkigulu kusava. 47 Lwa ya li ni ya ka mwama isi liatu lya li munyanza hagati, naye ya li yeng'ini kumarova. 48 Na a va lola va tumeywi ligendidza liatu, kigira imbuudza ya hingana navo, Mmlindo gwa kola gine yadza kuvo na a genda kumadzi; ye-

nya kuvavita. 49 Lwa va mlola na a genda kumadzi, va gunaguna ni kigingi, ni va lira. 50 Vosi va mlola ni va henda myoyo. Nonoho ya va volerana na a vola, Mweleminye, niente, mu ta tia mba. 51 Na a nina ha va li muliatu; imbuudza ya kiring'una; ni va goswa munonono, ni va genya. 52 Va li ni va vula kumanya ligennyia lyemilango, kigira mwoyo gwavo gwa vula kuhulira.

53 Lwa va kambuka va duka mkivala kya Genesareta, ni visunda himbi noluginga. 54 Lwa va mula kutrula muliatu va mmanya, 55 Va nyagula mki-vala kyosi, ni va tanga kuleta mvituli avalwalanga ha va hulira ya li. 56 Ha hosi ha ya ingira mtudala kinga mmadala kinga mki-vala va vika avalwalanga ku tsinzira ni va msala va dire lukigiti lweng'ini lwengu-bo yeeye; na vosi va li ni va mdira va honnywa.

7 Ku va vungana kuye va Farisi navandi avang'oli va trula Yerusalem. 2 Lwa va lola avalala ku vigidzwi veve va lagira namamisu ni va ti saavi, va lega. 3 (Vafarisi nava Yuda vosi ni va vula kwisaava munonono mikono si va lagira mba, va gumira miima kyavakulundu. 4 Lwa va trula mkitu si va lagira mba, va vula kwisaava. Vi li vindu vinyingi vindi vya va vugirira kugumira, kwogidza visanda, nettinyingu, nevisufuria.) 5 Ku, va Farisi na vanng'oli va mteva, Niki kigira avigidzwi vovo va sula kulonda miima kyavakulundu, navutswa va lagira namamisu? 6 Ya va tivulira, na a va volera, Isaya, ya profeta vulahi ku mwinye, avigiki, kuli amang'ana ga ng'o-lwa,

Avandu yava va nzidzominya neminwa kyavo,
Navutswa myoyo kyavo si kyi vugirira mba.

7 Butumekiri bwa vena kuntumekira bu li vutswa,

Ni vigidza magidzo gemiima kya vandu.

8 Mu leka amang'ana ga Nyasaye, mwenya kugumira miima kya-vandu kuli kwogidza tsinyingu, nevisanda, nevindu vinyingi vindi ku yivi mu kolanga. 9 Ya va volera, Liguli mu sulanga amang'ana ga Nyasaye, mwenya kugumira miima kyenyu. 10 Mosi ya vola, Widzominye dada wowo na mama wovo; kandi wa nyega ise kinga nyina, likudza, a kudze : 11 navutswa mwinye mu vola, Niva mundu a volera ise kinga nyina, Ni korbana, (li vedzanga kuvola ni kikululira) vyosi vya nkuコレ-
ranga; 12 si mu mleka kandi a va kolera ise kinga nyina, kindu, 13 miima kyenyu kya mwigidzi, kyi kola amang'ana ga Nyasaye ga ve vutswa; nevindu vinyingi vindi ku yivi mu kolanga. 14 Ya langa vandu vosi na

a va volera, Mu mbu-lire vosi, mu manye : 15 si ki li kindu kya li ilwanyi yomundu ki li mwingira ki nyala kumkola mubi; navutswa vindu vya trula mmyoyo gwigwe ni yivi vi nyala kumkola mubi. 17 Lwa ya mula kuingira munyumba kustrula mbandu avigidzwi veve va mteva luguno yilwo. 18 Na a va volera, Mwinye kandi mu vula kuhulira ndi? Si mu manyamba vindu vyosi vi veye ilwanyi ni vi ingira mmundu si vi nyala mba kumkola mubi ; 19 yiki ni kigira, si vi ingira mmwoyo mba, vi tsia mmunda vi la trula kandi ilwanyi, vya gasidzwa ndi vyo-kulia vyosi. 20 Kandi ya vola, yivyo vya trula mmundu vi nyala kumkola mubi. 21 Vi trula mmyoyo kyavandu, tsigunaguni tsindama-no, na kukola buheyi, na kutsia mbakana, neliluminda, 22 na kwiba, na kukayirwa, nobugadi, nekirage, nemoni imbi, namanyego, no-

kwihaka, nobusiru. **28** Windu yivi vyosi vida-mano vi trula musi ni vi kola mundu a ve mubi.

24 Ku, ya trulayo na a tsia mkivala kya Ti-re neSidone. Ya ingira munyumba, si yenya mundu kumanya mba ; navutswa si ya nyala kuviswa mba. **25** Mkuli mulala mkana wewe ya li nomwoyo mubi ya hulira a li mu, ni idza na a gwa ha vi-renge vivye. **26** Mkuli oyo ya li na a ve mGreki . mSirofenike yivulwa ndi, ya msala a trulidze lidemone mmkana wewe. **27** Navutswa Yesu ya mbolera, Avana va tan-ge kwiguta ; si vu li vulahi kuvugula ubukima bwavana bu siki-sirwe tsimbwa. **28** Ya tivula, na a mbolera, Nyee, Mwami, navutswa tsimbwa tsi lia amadonye gavana mu-si mwemeza. **29** Ya mbolera, Kigira u voye ling'ana yili, u tsie ingo ; lidemone li muli kutrula mmkana wowo. **30** Lwa ya duka mu-nyumba ye, ya nyola

lidemone li muli kutru-la, mkana ya gona ku-kituli.

81 Kandi ya trula mkivala kya Tire neSi-done, na a duka inyan-za ya Galilaya, na a vita hagati ya kivala kya Dekapoli. **82** Va mletera mundu wa ha-na matu wa yovoya vu-tswa; va msava a vike mkono kuye. **83** Ya mtrulidza mbandu na a mhila ha lugeva, na a vika videte vivye mma-tu gege, na a kupa mate na a dira kululi-mi: **84** ya henza higu-lu na a hwuguma, na a mbolera, Efeta, li ve-dzanga kuvola, Igulwa. **85** Nonoho amatu ge-ge gigulwa namugoye gwolulimi gwa vohololwa na a vola vulahi. **86** Ya va ha munwa va ta volera mundu ; navutswa vilwadza mu-nonono, va sira ama-ng'ana gege gokwa-mbakanya. **87** Lige-nya va genya munono-no ni va vola, U koli vindu vyosi vulahi ; u koli wa hana matu a hulire, na vasiru va vo-le.

8 Mmadiku yugo ki-duma kya li ni ki-ve kinene, ni va vula-kuva nevyokulia, Yesu ya langa avigidzwi veve na a va volera, **2** Mbe-ra kiduma tsimbabusi, kigira kalunu va menyi-ninze madiku gabaka, va ta li nekindu kyoku-lia mba; **3** niva mba-volera va tsie tsingo-tsyavo va vula kulia va-la tūmwa kuinzira kigira avandi va trula hali. **4** Avigidzwi veve va-tivula, ni va vola, Mu-ndu a la nyala kunyola-haliha mwigendanya-ma vyokulia vigute ya-va vosi? **5** Yesu ya va-teva na a vola, Mu ve-nemilango kyanga? Va-mbolera kyi veye kyitanu nakyiviri. **6** Na a va ha vandu munwa-vikale hasi kumarova; ya yugula milango kya-li ni kyi ve kyitanu na-kyiviri, na a santidza-na a meganya, na a va-ha avigidzwi veve va-gavanye; ni va vika-imbiri wa vandu. **7** Ka-ndi va li ne tsisudzi tsin-kekeke: na a mula-kusantidza ya va vole-ra va gavanye kandi

yitsi. **8** Va lagira ni-viguta: ni va vungi-dza vihindu vitanu na-viviri vi zuye amado-nye ga tigula. **9** Va li ni va ve elfu tsine: na a va volera va tsie. **10** Nonoho ya li ku ingira-muliatu halala navigi-dzwi veve ni vadza-mkivala kya Dalama-nuta.

11 Na va Farisi va tru-la, ni va tanga kumte-va, venya kulola kyoku-solekidzira kya trula migulu, ni va mgeri-dza. **12** Na a herana munonono mmwoyo-gwigwe, na a vola, Ni-ki kigira avandu yava-venya kulola kyokulo-lekidzira? Kyokulole-kidzira si ki la kadza-kuvahebwa mba. **13** Na a va leka ni ingira-kandi muliatu, na a tsia-engereka.

14 Vivirira kuvugula-vyokulia; va li na mu-lango mulala gweng'ini-muliatu. **15** Na a va gerehidza na a vola, Henzako, mu gelihe vu-lahi mamera ga va Farisi na mamera ga Herodi. **16** Ni va gunagu-na, ni va vola, Si ku

veye novukima mba. 17 Yesu na a ga manya, ya va volera, Niki kigira mu gunaguna kigira mu vula kuva novukima? Si mu manya, si mu hulira mba? Mwoyo gwenyu gu kikiri mutinyu? 18 Mu veye na tsimoni, si mu lola mba? kandi mu veye namatu, si mu hulira mba? si mwizulitsa mba? 19 Lwa nda meganya milango kyitanu mu va li elfu tsitanu, mwa vungidza amadonye vihinda vyanga? Ni va mbolera, Likumi naviviri. 20 Lwa nda meganya kyitanu nakyiviri mu va li elfu tsine, mwa vungidza amadonye vihinda vyanga? Na va mbolera, Vitanu naviviri. 21 Na a va volera, Mu kikiri kumanya?

22 Ku, va duka Betsaida. Ni va mletera mundu wa huduka tsimoni, ni va msala a mdiré. 23 Na a mgumira mkono mundu wa huduka tsimoni, na a mhlila ilwanyi ya lidala; lwa ya ka kupa amate mtsimoni tsitsye, na a

vika ku makono, ya mteva, U lola kindu? 24 Naye na a henza na a vola, Ndola vandu; va fwana misala kya genda. 25 Ku, kandi ya vika mikono kutsimoni tsitsye; naye na a henzelidza, na a honnywa, na a lola vulahi vindu vyosi. 26 Na a mbolera, tsia ingo, U tingira midala mba.

27 Ku, Yesu ya trula navigidzwi veve kutsia mmadala ga Kesaria Filipu; na a ve kunzira ya teva avigidzwi veve na a va volera, Avandu va vola inze nibwaha? 28 Wa tivula ni va vola, Yohana mbatidzi; navandi va vola, Elija; na vandi va vola mulala ku vaprofeti. 29 Ma ya va teva, Navutswa mwinye mu vola inze nibwaha? Petro ya tivula na a vola, Iveni Kristo. 30 Na a vambakanya va ta volera kali mundu mulala.

31 Na a tanga kuwigidza vindu vinyingi, na a vola, Mwana wa Adamu a la kadza kupidzwa kivi munono, na a sulirwa nava-

kulundu, navasalisi vanene, navang'oli, ni itwa, nyuma yamadiku gabaka a la vuka kandi. 32 Ya vuula amang'ana yuga. Petro na a mnyola na a tanga kumlemba. 33 Niekevuka na a lola avigidzwi veve na a mwambakanya Petro na a mbolera. Tsia nyuma wange, Setani; ive si ulonda vindu vya Nyasaye, navutswa vindu vyavandu. 34 Ya langa vandu navigidzwi veve na a va volera, Wenny kunonda, yigaye, a ginge msalaba gwigwe, a nonde. 35 Mundu ni yenya kusola buhindiri uyu a la kadza kubugotidza; navutswa uyu a gotidza buhindiri kigira ni inze nevangeli, a la kadza kubusola. 36 I la kadza kumkonya ki mundu na a ve kuyola vindu vyosi vya hasi hano na a gotidza buhindiri bwebwe? 37 Mundu a la gulira ki buhindiri bwebwe? 38 Kigira mundu a gumirwa tsisoni kigira ku inze namang'ana gange mbandu yava va li ni-

tsimbi ni va kiri ubuheyi, Mwana wa Adamu a la gumirwa tsisoni kigira ku uyu lwa a liduka nolukumu lwa Ise wewe netsingelosi tsi-
9 takatifu. 1 Kandi ya va volera, Liguli, inze mbolera, va singira hano avandi va ta li kudza va vula kwidza va lole ubwami bwa Nyasaye budza netsingulu.

2 Nyuma ya madiku gatanu nelilala Yesu ya vugula Petro na Yacobbo na Yohana, na a va hila mkigulu kitambi va li veng'ini: ya girunkunya na a loleka imbirri wavo nilindi ligondo. 3 Tsingubo tsitsye tsya gwa tsindavu munonono, mundu wa kivala si a nyala kutsilavidza ndi. 4 Elija na Mosi va loleka kuvo ni va volerana na Yesu. 5 Petro ya tivula na a volera Yesu, Mwigidzi, nuvulahi ku ve hano; Ku lombe vidioli vibaka; kilala ki ve kikyo, nekilala ki ve kya Mosi, nekilala ki' ve kya Elija. 6 Kigira ya vola ndiyo si ya manya

amang'ana gokutivula mba; va tia munonono. 7 Malesi gadza ni ga va kinga : ga trula mmalesi amang'ana ga vola, Uyu nuMwana wange wa nyanzeywi mu mhulire. 8 Nonoho vekevuka, si va lola mundu kali mulala, Yesu yeng'ini navene.

9 Lwa va li va trula mkigulu, ya vambakanaya va ta volera munduvinduvyavakalola, valindeMwana wa Adamu a vu kekutrula mba-kudzi. 10 Ku, va visa amang'ana ni va tevana, i ve ki kuvuka kandi kuvakudzi. 11 Va mteva ni va vola, Niki kigira avang'oli va vola, tanga Elija a la duka? 12 Na a va vole-ra, Liguli, Elija a tanga kuduka a lombe vindu vyosi : kandi i ng'ole-zywi, Mwana wa Adamu a la kupidzwa kivi vindu vinyingi na a legwa. 13 Navutswa inze mbolera, Elija ya ka duka, va ka kola ku-ye vyosi vya va yanza kuli amang'ana ga ng'olwa.

14 Lwa va duka ku-

vigidzwi va lola avandu vanyingi va va kumbi-ridza, navang'oli va te-vana navo. 15 Nonoho avandu va genya mu-nonono, va nyagula ku-ye va mchelidza. 16 Na a va teva, Mu teva-naki navo? 17 Mulala mkiduma ya tivula na a vola, Mwigidzi, nda ku letera tuyai wange wa li nomwoyo gwa si-ruhala; 18 ni gu mgumiра ni gu mtandula, a kola lifwulu mmunwa a tsamula amino, a de-kerana: ku, nda volera avigidzwi vovo va gu trulidze ; si va nyala mba. 19 Ya va tivu-lira na a vola, Lwivulo lu vula kusuuvira, nda va halala na mwinye i lidza nyingaki? Nda mu lekerana mwinye nyingaki? mfu mlete ku inze. 20 Va mhila ku-ye. Lwa ya mlola no-noho mwoyo gwa mtan-dula munonono ; na a gwa hasi ya gomagoma ha luvega na ha luvega na a trulidza lifwulu. 21 Na a teva ise we-we, Tsinyingaki zuna tsya ya jagwa ndi? Na a mbolera, ya jagwa

inyinga ya ya li na a kikiri mwana. 22 Kanyingi gwa mluguta mmuliru na mmadzi gwenya kumwononya: navutswa ive nu u va u nyala kukola kindu, u ku vere tsimbabusi, u ku konnye. 23 Yesu ya mbolera, Nu u va nu u suuvira vyosi vi nyaleka kuye u suuvi-ranga. 24 Nonoho ise womwana ya lira na a vola, Mwami, nsuuvira u nkonye litasuuvira lyange. 25 Yesu lwa ya lola avandu va nya-gula ni va vunga ya gondokira mwoyo mubi na a mbolera, Mwoyo gwa siruhala na gwa hana matu, nku ha mu-nwa, trula kuye, u ti-ngira kandi. 26 Gwa lira ni gu mtandula mu-nonono, ni gu trula mmuyai na a gwa ya fwana mukudzo; ya li ndi na vandi va vola, U kudzi. 27 Navutswa Yesu ya mgumira mkono na a mginga na a singira. 28 Lwa ya mula kuingira mu-nyumba va li veng'i-ni avigidzwi veve va mteva, Niki kigira

kwinye si kwa nyala kugutrulidza mba? 29 Ya va volera, Ku yugu si gu nyala kutrula, na-vutswa ni lisava lye-ning'ini gu nyala kutru-lidzwa.

30 Va trulayo na va londa inzira i vita Galilaya; ya li na a yanza mundu a ta manya mba. 31 Na a va volera, Mwana wa Adamu a la zamwa avandu va mgumire na va mite; lwa yitwa nyuma ya madiku gabaka a la vu-ka kandi. 32 Navutswa si va hulira vulahi amang'ana ku yuga mba, ni va tia kumteva.

33 Ku, va duka Kapurnaume: lwa ya li munyumba ya va teva na a vola, Mwa li ku-hangalidzanaki kuinzira? 34 Navutswa va kiring'una: kigira va kiring'una va li kuha-ngalidzana kuinzira ibwaha munene. 35 Yikala hasi na a langa avalikumi navaviri na a va volera, Niva mundu yenya a ve kuta-nga a la londa nyuma a ve muyenziri wa vo-si. 36 Na a vugula

mwana mkekeke na a mikalidza hagati wavo: na a mvugula mmakono, ya va volera, 37 Vosi va la vugula mwanana mulala kuvana va li ndi nilyeta lyange va vugirira inze: vosi va vugirira inze, si va mbugirira mba, navutswa va vugirira wa ntuma.

38 Yohana ya mbole-ra, Mwigidzi, kwa lola mulala wa trulidza amademone nilyeta li-lyo; kwa mwambaka-nya kigira ya vula ku-kulonda. 39 Navutswa Yesu ya vola, Mu ta mwambakanya mba: si ha li mundu a li kola miinzi minene nilyeta lyange wa nyala nono-ho kunnyega. 40 Na-ye a vula kukuhingana a singira halala nakwi-nye. 41 Wa mu letera kisanda kyamadzi ku-nwa kigira mu veye va ngaKristo, liguli inze mbolera madunyi gege si ga la nyala kugota mba. 42 Navutswa a li kigitulidza mulala ku yava vakekeke va suu-viranga, nuvulahi ku-ye lugina lunene lu bo-

fwe ku ling'oti na a si-kiswe munyanza. 43

Niva mkono gugwo gu kwikigitulidza, u kala-ge: uvulahi bwokuingira mihindiri na mkono mulala, bu vita kuva nemikono gyiviri, na u tsie igehe-na, mmuliru gu ta nyala kusima-mba; 45 Niva kirenge kikyo ki kwikigituli-dza, u ki kalage; uvu-lahi bwokuingira mihi-ndiri u lema, bu vita kuva nevirenge viviri na u sikiswe migehena; 47 Niva imoni yo-yo i kwikigitulidza, u gi fwudule; uvulahi bwokuingira mbwami bwa Nyasaye u li ne-monni indala, bu vita kuva netsimoni tsiviri, na u sikiswe migehena; 48 ha ing'ende yavo i vula kukudza, nomu-liru gu vula kusimi-nywa. 49 Vosi va la gunaminywa nomuliru. 50 Munyu numulahi : navutswa niva munyu gwoneka gu la guna-minywa naki? Mu ve nomunyu kumwinye, mu hambane vulahi.

10 Ya trulayo ni idza mutsinzako

tsya Yudaya nichenge-reka ya Yordani : kandi kiduma kyadza kuye ; ya vegidza kandi kuli mwima gwigwe.

2 Yidza kuye avaFarsi va mteva, Numwima mulahi mundu a kunge mkuli wewe ? Va li ni va mgeridza.

3 Ya va tivulira na a va volera, Mosi ya mbolera amang'ana ki?

4 Va vola, Mosi ya ku ha munwa kung'ola ibaruwa yokwavukunya na kumkunga. **5** Yesu ya tivula na a va volera, Nobutinyu bwe-myoyo kyenyu ni kigira Mosi ya mu ng'o-lira amang'ana yuga.

6 Navutswa inyinga Nyasaye ya lomba vyo-si ya va lomba musat-tsa nomkuli. **7** Yiki ni kigira mundu a la leka ise wewe nonyina we-we, na a hambane no-mkuli weve ; **8** Na ya-

va vaviri va la gwa inyama indala : ku, si va li vaviri, va veve inyama indala. **9** Ya-va va Nyasaye u sanyi halala, mundu a tavukunya mba. **10** Lwa va li munyumba avigi-

zwi veve va mteva kandi ku ling'ana yili. **11** Na a va volera, Uyu wa kunga mkuli wewe na a leta wundi a veye muheyi : **12** niva mkuli mwene a kunga musatsa na a tsia mu-satsa wundi a kola ubu-heyi.

13 Va mletera avana vakekeke a va vike ku mikono : ku, vigidzwi veve va va lemba. **14** Yesu lwa ya lola, ya vihirirwa na a va vole-ra, Mu leke avana vakekeke vadza kuinze ; mu ta vambakanya mba : ubwami bwa Nyasaye bu veye bwa va li ndi. **15** Liguli inze mbolera, Uyu a ta li nyola bwami bwa Nyasaye kuli mwana, si a la kadza kuingi-ra mu mba. **16** Ya va lera, na a va ga-sidza na a vika ku mi-kono.

17 Lwa ya li ni ingira mu inzira, mulala ya nyagula na a tsia ha ya li, na a msigamira na a mteva, Mwigidzi mulahi, nkola ndi ni nyale kunyola buhindiri bu ta hera mba ?

18 Yesu ya mbolera, U ngulikiraki mulahi, si ha li navalahi, mulala weng'ini, Nyasaye. **19** U manya amang'ana, U tita mba, U ta kola ubuheyi mba, U tiba mba, U ta gina mba, U ta gada mba, Widzominye dada wowo na mama wowo. **20** Na a mbolera, Mwigidzi, vndu yivi vyosi nkoli madiku gosi nda tanga nkikiri muyai. **21** Yesu ya mhenza na a myanza, na a mbolera, U daka kindu kilala : tsia u gule vindu vyosi vya u veye navyo u va ha avadaki, nive u la nyola butugi migulu : udze, u nonde. **22** Mmoni gwigwe ya gwa mudamano, lwa ya hulira amang'ana yuga, na a tsia na a henda mwoyo: kigira ya li na a ve nobutugi bunene.

23 Yesu yekevuka na a volera avigidzwi veve, Henza, i va tinyira munonono va li nobutugi bunene kuingira mbwami bwa Nyasaye! **24** Avigidzwi veve genya amang'ana gege. Navutswa Yesu

kandi a va tivulira, na a va volera, Avana, i tinyira avasuuvira butugi kuingira mbwami bwa Nyasaye. **25** Ki veye kyangu ing'a mia i vita minduhu yesindani, navutswa i tinyira mutugi kuingira mbwami bwa Nyasaye. **26** Ni va genya munonono, ni va mbolera, Ibwaha a nyala kuho nnywa? **27** Yesu ya va henza na a vola, Kuvaldu si li nyaleka mba, navutswa si ki veye ndi ku Nyasaye mba : vndu vyosi vi nyaleka ku Nyasaye. **28** Petro ya tanga kumbolera, Henza, kwinye ku leki vyosi na ku londe ive. **29** Yesu ya tivula na a vola, Liguli inze mbolera, Niva mundu a leke inyumba, kinga amwavo, kinga vabotsso, kinga nyina, kinga avana, kinga milimi kigira ni inze kandi kigira nevangeli, **30** uyu ala nyola makumi ga va makumi inyinga ya kalunu, tsinyumba, namwavo, na nyina, navana, nemilimi, halala nokukupa kivi kandi

mu inyinga i lidza a la nyola ubuhindiri bu ta hera mba. 31 Vanyingi vimiranga va la va vanyuma; na vanyuma va la va vimiri.

32 Va li ni va ve kuinzipira, ni vangira va tsia Yerusalem; Yesu ni imira; ni va genya ni va mlonda ni va tia. Kandi ya langa avali likumi na vaviri na a tanga kuvalera vindu vi li mgwira. 33 Na a vola, Henzako, ku tsia Yerusalem; Mwana wa Adamu a la zamwa, avasalisi na vang'oli va la mgumira; ni va myalira a kudze, ni va mhile wa vageni: 34 yava va la mseka ni va mkupe namate, ni va mduye, ni va mite; na nyuma ya madiku gabaka a la vuka kandi.

35 Vadza kuye himbi Yakobo na Yohana, avana va Zebedayo, va mbolera, Mwigidzi, kwenya ive u ku kolera vyosi vya ku li ku teva. 36 Ya va volera, Mwenya mmu kolerek? 37 Va mbolera, U ku he kwikale, mulala kumukono mulungi gugwo

na mulala kumukono mmosi mulukumu lulwo. 38 Navutswa Yesu ya va volera, Si mu manya kya mu tevanga. Mu nyala kuneza kisanda kya nweza? kinga mu nyala kubatidzwa nelibatidzwa lya mbatidzwa nalyo? 39 Va mbolera, Ku nyala. Yesu ya va volera. Kisanda kya nweza mu la nweza; mu la batidzwa nelibatidzwa lya mbatidzwa nalyo. 40 Navutswa kwikalala kumukono mulungi gwange kinga kumukono mmosi si kili kyange kuhaana. 41 Avalikumi lwa va ga hulira, va tanga kuvirirwa na Yakobo na Yohana. 42 Yesu ya va langa vadze kuye, na a va volera, Mu manya avami vavageni va va tumunya, navanene vavo va ve netsingulu kuvo. 43 Navutswa si ha va ndina kumwinye: navutswa wenya a ve munene kumwinye a la va mutumekiri wenyu; 44 Uyu wenya a ve mwimiri kumwinye a la va mutumekiri wavosi.

45 Kigira ni yiki, Mwana wa Adamu si yadza kutumekirwa, navutswa yadza kutumekira avandi nokuhaana ubuhindiri bwebwe bu ve litungira lya vanyingi.

46 Va duka iYeriko Lwa ya li na a trula Yeriko navigidzwi veve na vandu vanyingi, Bartimeyo wa vakula tsimoni na a sava vindu, mwana wa Timeyo, yikala kuinzira ha lugega. **47** Lwa ya hulira i volwa ni Yesu wa Nazareta, ya tanga kulira nokuvola, Yesu mwana wa Daudi, umbere tsimbabusi. **48** Navanyingi va mlemba a kiring'une: navutswa ya lira munonono, na a vola, Mwana wa Daudi, u mbere tsimbabusi. **49** Yesu ya singira na a vola, Mu mlange. Ku, va langa mboku, ni va mbolera, witsuuve, u singire, a ku langa. **50** Ya leka likoti lilye na a singira ni idza ku Yesu. **51** Yesu ya mtivulira na a mbolera, Wenya nku kolerek? Mboku ya mbolera, Mwigidzi, nyenya ndo-

le. **52** Yesu ya mbolera, Tsia vulahi, lisuuvira lilyo li ku honnyi. Nonoho ya nyola kulola na a mlonda kuinzira.

1 **1** Lwa va duka himbi neYerusalem, mBetfage na Betani, mkigulu kya Olive ya tumunya vaviri ku vigidzwi veve. **2** Na a va volera, Mu tsie midala ku lwangereka ni mwinye : nonoho lwa na mingiri mu la nyola isukiri inyerere i boheywi, mundu a kikiri kwikala ku; mu gi boholole mu gi lete. **3** Niva mundu a mu volera, Mu koleraki ndi? mbole, Mwami a jienya; ku, nonoho a ta gi hila hano. **4** Ku, va trula, ni va nyola isukiri i boheywi ha kiliango ilwanyi kuinzira; ni va gi boholola. **5** Na valala va singiraho va va volera, Mu kolaki, mu gi boholola isukiri? **6** Ku, va va volera amang'ana kuli ga Yesu ya ka vola: ma va va lekera. **7** Ni va leta isukiri ku Yesu ni va vika ku tsingubo tsyavo; yikala ku. **8** Na-

vanyingi va vagala tsi-
ngubo tsyavo kuinzira:
navandi va vagala tsi-
siya tsya va li kukalaga
mmilimi. 9 Navimiri
navalondi nyuma va sa-
ngala ni va vola, Hozana;
ugasi widza mul-
lyeta lyo Mwami: 10
Bu gasi bwami budza-
nga, bwami bwa Daudi
dada wetu: Hozana ku
hegulu.

11 Yingira Yerusalem
mitempeli; lwa ya ka
mula kwekevuka ku vi-
ndu vyosi ya li ni ya ka
mwama ya trula na a
tsia Betani halala nava
li likumi navaviri.

12 Na mugamba lwa
ya ka trula Betani ya
li nenzafa. 13 Na a
lola mkuyu gwa li hali
gwa li namatu, ni idza
na a gunaguna mbula
nda nyola ku kindu:
lwa ya ka duka ku, ya
nyola ku kindu mba,
amatu geng'ini; kigira
tsi ta li tsindalo tsya-
makuyu mba. 14 Na
a tivula na a gu volera,
Mundu a ta lia kandi
makuyu gogo mihiga
nemihiga. Avigidzwi
veve va ga hulira.

15 Ku, va duka Yeru-

salemi: ni ingira mite-
mpeli, na a tanga ku-
kunga ava li ni va ga-
mannya na va li ni va
gula mitempeli, na a
kunaminnya tsimeza
tsya va li ni va gula
tsirupia, nevisako vya
va li ni va gula makulu; 16 kandi yamba-
kanya mundu a ta gi-
nga kituba na a vita
mitempeli. 17 Ni igi-
dza, na a va volera, Si
i ng'oleywi, Inyumba
yangi i la gulikwa
inyumba yokusava ya-
vandu vosi? navutswa
mwinye mu gi kola i ve
inyumba yavivi. 18
Avasalisi vanene nava-
ng'oli va ga hulira, ni
venya kumita: kigira
va mtia, avandu vosi va
genya magidzo gege.

19 Migamba kyosi
lwa ya gwa isi nimwa-
mu ya trula midala.

20 Na mugamba ni
va vita va lola mkuyu
gu niala, liniala lya
trula mmiri. 21 Petro
yizulitsa na a mbolera,
Mwigidzi, henza mku-
yu gwa wa laama gu
niaye. 22 Ku, Yesu ya
tivula na a va volera,
Mu suuvire Nyasaye.

23 Liguli mmbolera, Uyu a li volera kigulu yiki, Ive u gingwe, u sikiswe munyanza a vula kuhanahana mmwoyo gwigwe, navutswa a suuvira mmwoyo amang'ana gege ga la kolwa, uyu a la ga nyola. **24** Yiki ni kigira mmbolera, Vindu vyosi vya mu sava na mu vi tevira mu suuvire mu vi nyoye, mu la kadza kuvinyola. **25** Lwa mu singira kusava, niva mundu a ve kumukole-ra tsimbi mu msame-he; i ve Dada wenyu u ve ye migulu a mu samehe kandi tsimbi tsyenyu. **26** Navutswa niva mu ta sameha, kandi Dada wenyu u ve ye migulu si a la kadza kusameha tsimbi tsyenyu.

27 Virana ni va duka kandi Yerusalem: lwa ya li na a genda mite-mpeli, vadza kuye ava-salisi vanene, nava-ng'oli, navakulundu; **28** ni va mteva, Ive u kolanga vindu yivi ni tsinguluki? kinga ibwaha wa ku ha tsingulu kukola vindu yi-

vi? **29** Ku, Yesu ya va volera, Kandi inze nda mu teva liteva lila-la, mu ntivulire, kandi nda mu volera tsingulu tsya nkola vindu yivi natsyo. **30** Libatidza ly a Yohana ly a trula migulu naho mbandu? mu ntivulire. **31** Ku, va gunaguna, ni va vola, niva ku la vola, Lya trula migulu; a la vola, Niki kigira mwa sula kumbugirira? **32** Ni-va ku la vola, Lya trula mbandu—va tia avan-du: kigira va tia, liguli vosi va vola Yohana numprofeti. **33** Ku, va tivilira Yesu ni va vola, Si ku manya mba. Yesu ya va volera, Kandi inze nsula kumuvolera tsingulu tsya nkola natsyo vindu yivi.

12 Ya tanga kuva-volera amang'ana mutsinguno. Mundu ya simika mizabibu na a lomba lwebo, na a yava lina lyokumina mizabibu, ni yombaka kidioli, na a va ha avalimi va mlimire, na a tsia mkivala kindi. **2** Ku, inyinga yamizabibu ya tumunya mutume-

kiri kuvalimi a vugula kuvalimi mizabibu gye-kizabibu. 3 Ku, va mgumira ni va mduya ni va mkunga a tsie vutswa. 4 Kandi ya tumunya mutumekiri wundi kuvalimi; uyu va mduya namagina ni va mlasa mmutwi, ni va mkunga a koleywi tsindamano. 5 Ku, ya leta wundi; naye va mita: navandi vanyingi; va duya avandi, ni vita vandi. 6 Ya li na a va na mulala, mwana wa yanzeysi: ya mtumunya kuvo wa li wanayuma, na a vola, va la mkolera vulahi mwanana wange. 7 Navutswa valimi yavo va volerana, Uyu a veye mwandu; ku mite, na vindu vyosi vi la va vyetu. 8 Ku, va mgumira, ni va mita, ni va mta ilwanyi ya kizabibu. 9 Mwene wekizabibu a la kolaki? A ladza ni ite avalimi na a va he avandi kizabibu. 10 Si mu somi ling'ola yili: Ligina lya vombaki va suye, Yili li gwiye mutwi gulwiga;

11 Yiyi i kolweyi no-Mwami, Ni ligenya mtsimo-ni tsyetu? 12 Venya kumgumira; navutswa va tia vandu; kigira va manya ya volera luguno yilu kuvo: ku, va mleka, ni va tsia. 13 Na va hila kuye avandi kuva Farisi na vanga Herodi va mtege mmang'ana gege. 14 Lwa va duka kuye va mbolera, Mwigidzi, ku manya ive u veye weliguli, si u tia mundu mba; kandi si u henza ligondo lyavandu, navutswa liguli wigidza inzira ya Nyasaye: nu-vulahi kutunga ubusutu ku Kesari naho kutatunga mba? 15 Ku trulidze naho ku ta trulidza mba? Navutswa ya manya ubwigiki bwavo na a va volera, Niki kigira mu ngeridza? mu ndetere ide-nario, ngi lole. 16 Va gi leta. Ku, ya va volera, Kifwananyi yiki ni kya bwaha ni ling'ola lya bwaha? Ni va mbolera, Vya Kesari. 17 Yesu ya va vo-

lera, Mu hane Kesari vindu vya Kesari, kandi, mu hane Nyasaye vindu vya Nyasaye. Ku, va mgenyira munonono.

18 Va duka kuye ava-Sadusi ava vola si ha li livuka mbakudzi; ni va mteva va vola, **19** Mwigidzi, Mosi ya ku vole-ra, niva amwavo wo-mundu a kudze na a leka mkuli wewe, na a vula kuleka mwana, amwavo wewe a hile mkuli naye a letere amwavo wewe avana. **20** Va li navamwavo vatanu na vaviri: wi-mbiri ya leta mkuli na-vutswa ya kudza, a vu-la kunyola avana; **21** Kandi wa kola vaviri ya hila mkuli, navutswa ya kudza a vula kunyola avana; kandi uyu wa kola vabaka ya kola ndunia: **22** Vosi vatanu na vaviri si va nyola avana mba. Nyuma ya vosi mkuli mwene ya kudza. **23** Mulivuka lya vakudzi a la va mkuli wa u liha kuyava? kigira vatanu na vaviri va li naye mkuli wavo. **24** Yesu

ya va volera, Kigira kya mu gotanga si ki li yiki naho, si mu manya mang'ola netsingulu tsya Nyasaye? **25** Lwa va li vuka mbakudzi si va serera, kañdi si va sererywa mba; navutswa va la fwanana netsingelosi migulu. **26** Kuvakudzi i volwa va la vukidzwa, si mu so-mi mkitabu kya Mosi, mkasala Nyasaye ya mbolera na a vola, Inze niNyasaye wa Abrahama, niNyasaye wa Isaka, niNyasaye wa Yakobo? **27** Si a li Nyasaye wa vakudzi, navutswa wa va kiri mwoyo: mu gotanga munonono.

28 Mulala ku vang'oli yadza na a va hulira va tevananga, na a ma-nya ya ka va tivilira vu-lahi, na a mteva, Mu gu-liha munwa gu vita mi-nwa kyindi kyosi? **29** Yesu ya mtivilira na a vola, Gu vita kyindi kyosi ni yigu, Mu hu-lire, Israeli; Mwami Nyasaye wetu, nu-Mwami mulala: **30** U yanze Mwami Nyasaye wowo namutima gugwo

gwosi, nomwoyo gugwo gwosi, nobugeri bwu-bwo bwosi, netsingulu tsitsyo tsysosi. 31 Gu kola kyiviri ni yigu, U yanze mutende wowo kuli wiyanza. Si qu li munwa gundi gu vita yikyi. 32 Kunamgwa mung'oli ya mbolera, Ni liguli, Mwigidzi, u voye vulahi a veye mulala; si ha li wundi: 33 kandi kumyanza nomutima gwosi, nobugeri bwosi, netsingulu tsysosi nokuyanza mutende wewe kuli yiyanza, i vita miluka kyosi kya sambwa ne vya salisirwa. 34 Yesu lwa ya lola ya tivula nobugeri ya mbolera, si u veye hali nobwami bwa Nyasaye mba. Si ha li no mundu kandi wa va netsingulu kumteva lite-va lindi.

35 Yesu lwa yigidza mitempeli ya tivula na a vola, Avang'oli va vola ndi Kristo nuMwana wa Daudi? 36 Daudi mwene ya vola no-Roho Mtakatifu,

Mwami ya volera
Mwami wange,
Ikala ha mko-

no mulungi gwa-nge,
Nzidze kukola ava-sigu vovo va gwa kisako kyevirenge vyovyo.

37 Daudi mwene ya mgulika Mwami; a nyala ndi kuva mwana-wewe? Avandu vanyi-nga va mhulira nobuya-nzi.

38 Migidzo gege ya vola, Mu gelihe ava-ning'oli va yanza kuge-nda netsingubo tsindambi, nokuchelidzwa, 39 kandi va yanza vi-sako vinene mwisuna-gogi, nevisako vilahi milia kyavo: 40 Yavo va lia tsinyumba tsysa vakunzukuli, kandi vi-gika ni va sava nama-ng'ana manyingi; yava va la nyola lidividzwa linene.

41 Ni ikala himbi ne-nyumba yetsrupia, na a henza avandu va tun-ga tsirupia tsysavo : navatugi vanyingi va tunga tsinyingi. 42 Mukunzukuli mudaka ya duka na a tunga tsi-senti tsiviri. 43 Ku, ya langa avigidzwi veve na a va volera, Liguli,

mmu volera, Mukunzu-kuli uyu u tungi tsi viti tsya vandi vosi va tunga : 44 kigira yava vosi va tungi mbutugi bwavo; navutswa mbudaka bwibwe ya ka tunga vyosi vya a veve navyo, vyosi vya a hindira navyo.

13 Lwa ya li na a ve kutrula mitempeli mwigidzwi wewe mulala ya mbolera, Mwigidzi, henza magina ga li ndi netsinyumba tsi li ndi! 2 Yesu ya mbolera, U lole tsi-nyumba yitsi tsinene? si li kadza kutigula ligina lilala ku lindi li la vula kugwihidzwa hasi.

3 Lwa ya li ni ikala mkigulu kya Olive, itempeli ya li engereka, Petro no Yakobo no Yohana na Andreya va mteva, lwa va li veng'i-ni. 4 Va vola, U ku volere vindu yivi vi la kolwa inyingaki? kandi lilolekidzira li la va ki inyinga vindu yivi vyenya kukolwa? 5 Yesu ya tanga kuvavolera, Mu gelihe, mundu a ta mu gotidza mba.

6 Kigira vanyingi valadza ni lyeta lyange ni va vola, Inze niye; vala gotidza vanyingi. 7 Kandi lwa mu li hulira mahé na mang'ana ga mahé mu ta henda myoyo mba: vindu yivi vi la kira; navutswa lihera li kikiri kuduka. 8 Ihiri i la vukela ihiri, na bwami bu la vukela bwami; kandi mvivala vinyingi lirova li la degera; inzala i la va mulirova; vindu yivi vi veve litanga lyokukupa kivi.

9 Mu gelihe, kigira vala mu tsama mu hili-rwe mmayala; vala mu kuya mwisunagogi; mu la singira imbiri ya vanyampara na vami kigira kyelyeta lyange, mu ve kyokuvamannyira. 10 Itanga ivangeli i lilwadzwa mu tsihiri tsyosi. 11 Lwa va mu hila kumutsama mu ta henda myoyo imbiri nililwadza lyenu: amang'ana ga mu li nyola kuininga yiyo mu la vola; kigira si mu li mwinye mu li vola, navutswa nu Roho Matakifufu. 12 Mundu a

la tsama amwavo wewe a kudze, kandi ise a la tsama mwana; navana va la vukela dada nonyina, va vite. 13 Mu la legwa na vandu vosi kigira kyelyeta lyange: navutswa u li tinyaku yidze i ve lihera a la honnywa.

14 Lwa mu li lola wadama munonono wokwonogonya a singiranga ha si vu li vulahi a singire (a hulire wa somma) va li muYudaya viruke va tsie mkigulu. 15 Uyu u veye ku inyumba ye ye higulu a ta kika mba kuingira mu a vugule kindu kya li munyumba. 16 Nonyu u veye mmulimi a ta gerera kuvugula ingubo ye ye mba. 17 Navutswa va la kupidzwa kivi yava va ve inda na va nyunnya mmadiku yugo! 18 Kandi mu save mu tiruka mba inyinga yobukindu. 19 Mmadiku yugo ki la kupidzwa kivi munonono kuvita madiku gosi i tanga inyinga Nyasaye ya lomba vindu vyosi, yidza kuduka inyinga ya

kalunu, kandi mmadi-ku gosi ga ladza. 20 Kandi niva Mwami a vula kwimbihidza madiku yugo si ha li nomundu wa nyala kusolwa; navutswa kigira kyavatovoleywi va ya tovol ya li kugembihidza madiku yugo. 21

Niva mundu a mu vole-ra, Nguyu Kristo, kinga ngoyo, mu ta mbu-girira mba. 22 Kigira ni yiki, vakristo vabehi va la trula, navaprofeti vavehi, va la leta vyokulolekidzira vine-ne nevyokugenna, vadze, va gotidze vatovoleywi niva i nyaleka. 23 Mu gelihe, mmuli kumbolera imbiri vindi vyosi.

24 Navutswa mmadi-ku yugo nyuma ya kivi yikyo liuva li la kingwa, nomweli gu la sula kwaka, 25 netsing'ining'ni tsyeligulu tsi la gwa, netsingulu tsyeligulu tsi la degeridzwa. 26 Inyinga zuna va la lola Mwana wa Adamu yidza namalesi na a ve netsingulu tsinene nolukumu. 27 Kandi a la tuma tsinge-

losi tsitsye a vungidze halala vatovoleywi ve- ve va trula mtsimbuudzi tsine na va trula kutsindulu tsyelirova kandi kutsindulu tsyeligulu.

28 Kalunu mu hulire luguno lwomukuyu ; lwa lusiya lu veye ludoto lu trulidza amatu mu nyala kumanya inyinga yokutaga i ve- ye himbi ; **29** Kandi mwinye lwa mu lola vi- ndu yivi vi dukanga, mu ~~nyala~~ a veye hi- mbi liguli ha kiliango.

30 Liguli mmuvolera, Lwivulu yilu si lu li vi- ta vindu yivi vyosi vi- dze vi ve kukolwa. **31** Ligulu kandi lirova li la vita, navutswa ama- ng'ana gange si ga la kadza kuvita mba. **32** Navutswa lidiku yilyo nenyinga yiyo mundu si a manya mba, kali tsi- ngelosi tsyeligulu no- Mwana, Dada wange weng'ini a manya.

33 Mu gelihe, mu li- nde, mu save, kigira si mu manya tsing'inga mba. **34** I veye so- mundu a tsia kuvaya mkivala kindi, na a leka inyumba ye, na a va

ha vatumekiri veve tsin- gulu, na a va ha vosi miinzi kyavo na a mha wa linda kiliango mu- nwa a linde. **35** Mu linde, si mu manya tsing'inga tsya mwene inyumba a li duka, ka- liva mgolova, kaliva mbudiku hagati, kaliva inyinga itaywa i lagula, kaliva mugamba tsuli ; **36** gase a la duka bwan- gu na a mu nyole mu gonanga tsindolo. **37** Kandi ga mmu volera, mbolera vosi, Va linde.

14 Lwa ga li ni ga vita madiku ga- viri lipasika nobukima bu ta li namamera bwa duka: avasalisi vanene navang'oli venya ama- ng'ana va nyala ku- mgumira nobugeri, va mite. **2** Navutswa va vola, Ku ta kola inyinga ya milia, gase avandu va la yoga.

3 Inyinga ya li na a va muBetani munu- mba ya Simoni Mugéri, lwa yikala kulia, mukuli mulala ya duka na a ginga kimuga kyama- guta genardi yere ge- tsirupia tsinyingi na a tunya kimuga ni itulula

kumutwi gwigwe. 4 Navutswa avandu va kendeka mmyoyo va vola, Maguta yuga ga sundulirwaki? 5 Yuga ga nyala kugamannywa ni tsirupia tsya vita tsidenario mia gabaka, tsi hanwa kuvadaki. Va mbihirirwa. 6 Yesu ya vola, Mu mleke; mu mkupidziraki kivi? unkoleye miinzi milahi. 7 Mu veye navadaki halala ni mwinye tsing'inga tsysosi, niva mu yanze mu nyala kuvalera vulahi: navutswa si mu ve na inze halala ni mwinye madi-ku gosi mba. 8 U koli ga ya nyala kukola; u duki imbirikumbakira umbiri gwange gu te-bwe. 9 Liguli mmu volera, mbivala vyosi ha ivangeli yiyi yilwadzwa gilwadzwayo kandi ga mkuli uyu u koli ga ve kyokumwizulitsira.

10 Yuda Iskarioti, mulala kuvalikumi navaviri ya tsia ku vasalisi vanene a mtsame, va mgumire. 11 Lwa va hulira va yanza, ni va msuuviridza va la mha

tsirupia. Ku, ya li kweenya inyinga indahi a nyala kumtsama.

12 Kulidiku li kola lala lyobukima bu ta li namamera lyelipasika li itwa, avigidzwi va mbolera, Wenya ku tsie haliki kukulombera u lie lipasika? 13 Ya hila vaviri ku vigidzwi veve, na a va volera, Mu tsie midala, ku, a la vugana namwinye mundu wa ginga isiongo ya madzi: mu mlonde; 14 na ha a lingira mu la volera mwene inyumba, Mwigidzi a vola, I li haku inyumba ha nda lia lipasika na-vigidzwi vange? 15 Naye mwene a la mu mannya inyumba inene i veye higulu, i lombe-ywi, i tegekeywi: mula ku lomberamu. 16 Avigidzwi va trula ni va tsia midala, ni va nyola kuli ya va volera: ni va lomba lipasika.

17 Lwa bwa li bwa kyira mgolova, yidza halala nava li likumi navaviri. 18 Lwa va li ni vikala ni va lia, Yesu ya va volera, Likuli mmu volera, Mu-

lala ku mwinye a la ntsama, ni uyu a litsanga ninze halala. 19 Ku, va tanga kuhenda myoyo ni va mbolera va mteva sa mulala sa mulala, Ni inze? 20 Na a va volera, Numulala kuva li likumi navaviri, nuyu wa ku megane naye mkidavo. 21 Mwana wa Adamu a tsitsanga kuli ya ng'o-lirwa: navutswa bayaye kumundu, Mwana wa Adamu a tsamwa naye! bwa li ni bu ve-ye vulahi kuye niva ya vula kwivulwa.

22 Ku, lwa va li ni va lia, ya vugula ubukima, lwa ya ka mula kusantidza ya meganyira na a vola, Mu vugule: yibu numbiri gwange. 23 Kandi ya vugula kikombe, lwa ya ka mula kusantidza ya va ha: va nwa ku vosi. 24 Na a va volera, Yiki namasahi gange geliluga ga sundukelwa vanyingi. 25 Liguli mmu volera, si nda nyala kandi kunwa liama lyemizabibu ntsitse nduke kulinwa lihya mbwami bwa Nyasaye.

26 Lwa va ka mula kwimba lwimbu, va trula ni va tsia mkigulu kya Olive.

27 Yesu ya va volera, Mwinye vosi mu la kendekidzwa: i ng'olwa, Nda duya mwayi, na makondi ga la tazuka.

28 Navutswa lwa nda ka mula kuvukidzwa, nda mwimirira kutsia Galilaya. 29 Navutswa Petro ya mbolera, Kaliva vosi va kendekidzwa, inze si nda nyala mba.

30 Yesu ya mbolera, Liguli nku volera, Lero ndi, mbudiku bu-no itaywa i kikiri kulgula kaviri, u la nyambakana kali kabaka.

31 Na a vola nobutinyu munonono, Ni mbe kukudza nive hala-la si nda nyala kukwambakana mba. Kandi vosi va vola ndina.

32 Ku, va duka mmu-limi gwa langwa Getsemane: na a volera avigidzwi veve, Mwikelale hano, ntsie kusa-va. 33 Ya hila Petro no Yakobo no Yohana, na a tanga kugenya munonono, na a henda mwoyo liguli. 34 Na

a va volera, Mbenda mwoyo liguli i ve kuli nkudza: mu menye hanano, mu linde. 35 Yisunda hakekeke imbiri, na a gwa hasi kumarova, na a sava, ni i nyaleka, inyinga yiyi i vite i mleke. 36 Na a vola, Abba, Dada, ive u nyala vindu vyosi; u nsundire kikombe yiki: navutswa i ta va kuli nye-nyanga mba, i ve kuli ive wenya. 37 Yidza na a va nyola va gona tsindolo, na a mbolera Petro, Simoni, U gonganaga? si u nyala kulinдана ninze isaa indala? 38 Lindi, mu save mu tingira mbusoni mba: liguli mwoyo gu vugirira, navutswa inyama si i ve ye netsingulu. 39 Kandi ya tsia na a sava, na a vola kandi amang'ana ga li gembiri. 40 Kandi yirana na a va nyola va gona tsindolo; kigira tsimoni tsyavo tsyali tsi li duhi; si va manya gokumtivilira mba. 41 Yidza kuvo kali kabaka, na a va volera, Mu gone kalunu, mu sose: iduki; isaa i ve ye hano;

Henzako, Mwana wa Adamu a tsamwa mma-kono gavoni. 42 Mu singire, ku tsie; henza, a ntsamanga a ve ye hanano himbi.

43 Ku, nonoho a ki vola, Yuda mulala ku va li likumi navaviri, ya duka, kandi naye halala avandu vanyingi va ginga vivavi netsimpimbo, va trula wa vasalisi vanene navang'oli navakulundu. 44 Wa mtsama ya ka va ha kyokuvamannyira, na a vola, wa mmena mtsimoni, uyu naye; mgumire, mu mhile vulahi. 45 Lwa ya duka, nonoho yadza kuye na a vola, Mwigidzi, na a mmena. 46 Va mgumira, ni va mhila. 47 Navutswa mulala kuyavo va li ni va singira himbi ya trulidza kivavi kikye na a tema mutumekiri womusalisi munene, na a mkalaga gutu gwigwe. 48 Yesu ya tivula na a va vole-ra, mu trulanga nevi-vavi netsimpimbo kungumira kuli mu tsia kugumira mwivi? 49 Madiku gosi nda li mbe-

ye namwinye halala mi-tempeli, nzigidzanga, si mwa li kungumira mba: navutswa i koleywi ndi kulonda mang'ola. 50 Va mleka vosi, ni viruka.

51 Mwikula mulala ya mlonda yivika ingubo yeng'ini kumbiri: ni va mgumira. 52 Navutswa ya leka ingubo ni iruka kyahonyo.

53 Ku, va hila Yesu wa musalisi munene: kandi va vugana, naye halala avasalisi vanene vosi navakulundu navang'oli. 54 Petro ya li na a mlonda hale yidze a dükemu hamgizi ha musalisi munene; ni ikala halala navanya-mpara ni yota muliru.

55 Vasalisi vanene ne-kina kyosi venya ubugino kugina Yesu va nite; va vula kubunyola. 56 Vanyingi va mgina, navutswa mbugino bwavo bwa vula kuhambara. 57 Ku, va singira valala ni va mgina va vola,

58 Kwa ka mhulira a vola, Nda sambula itempel iyi ya li ni yombakwa ne-mikono, ku kandi mma-

diku gabaka ndadza nyombaki yindi i lombeywi bugira mikono. 59 Kaliva va vola ndina, ubugino bwavo si bwa hambana mba.

60 Ku, musalisi munene ya singira hagati, na a teva Yesu, na a vola, Si u tivula kindu mba? ni kinduki kya yava va vola ku ive?

61 Navutswa ya kiring'una, si ya tivula kindu mba. Kandi musalisi munene ya mteva na ambolera, Ivenu Kristo, Mwana wa Mugasu?

62 Yesu ya vola, Inze niye: Iwanyuma mu la lola Mwana wa Adamu yikalanga ha mukono mulungi gwa Wanyala ni idza mmalesi gegulu. 63 Ku, musalisi munene ya tandula tsingubo tsitsye, na a vola, Kwenyeraki avavuuli vandi?

64 Mu huliye manyego: mu vola ki? Va myalira vosi ni va vola, nuvulahi a kudze. 65 Valala va tanga kumkupa namate, nokumkunika tsimoni tsitsye, nokumduya, nokumbolera, Profeta: navanyampara va mku-

pa ni tsinkovi tsya-
vo.

66 Petro lwa ya li na
a va hasi hamgizi, ya-
dza mukana mulala wo-
musali si munene; **67**
Na a lola Petro yota-
nga muliru, ya mhenza
na a vola, Ive kandi wa
li nu u ve ye halala na
Nasarene, Yesu. **68**
Navutswa ya hangala
na a vola, Si mmanya,
kandi si mbuliranga ga
u volanga mba : naye
na a trula na a tsia ku-
lusimbu, ku, itaywa
ya lagula. **69** Ku,
mkana ya mlola na a
tanga kandi kuvavole-
ra vasingira himbi,
Uyu numulala wa ngavo.
70 Navutswa ya
hangala kandi. Lwa ya
ka vita inyinga inkeke-
ke avasingira himbi va
volera Petro, Liguli ive
numulala wa ngavo; u
li wa Galilaya. **71** Na-
vutswa ya tanga kusa-
sama nokunyega, Si
mmanya mundu uyu
wa mu tala lyeta lilye
mba. **72** Ku, nonho
itaywa ya lagula kavi-
ri. Petro yizulitsa li-
ng'ana lya Yesu ya
m bolera lyokuvola, Ita-

ywa i kikiri kulagula
kaviri ive u la nyamba-
kana kali kabaka. Lwa
ya gunaguna amang'a-
na yugo ya lira.

15 Mugamba ma-
fwefwe, nonoho
vasalisi vanene nava-
kulundu navang'oli ne-
kina kyosi va tevana
mang'ana kukola, ma
va boha Yesu ni va tru-
la naye kumhila wa Pi-
latu. **2** Pilatu ya mteva,
Ive nuMwamiwa va Yu-
da? Naye na a mtivuli-
ra, Ive u vola. **3** Vasali-
si va mgina vindu vinyi-
ngi. **4** Ku, Pilatu ya
mteva kandi na a vola,
Si u tivula kindu mba?
henza, vindu vinyingi
ndi vy a va ku gemeli-
dzira? **5** Navutswa
Yesu si ya tivula kindu
mba; Pilatu ya genya.

6 Lwa va kola milia
ya nula kuvabohololira
muhambe mulala wa va
mtovola. **7** Ya li mu-
mundu mulala ya guli-
kwa Baraba ya li na a
boheywi halala navalu-
mindi vandi va li ni vi-
ta mundu muliluminda
lyavo. **8** Ku, kiduma
kyisunda himbi ni ki-
tanga kumteva a kole

kuli wa nula kuvakole-ra. 9 Pilatu ya va te-va, Mwenya mmu bo-hololira Mwami wa va-Yuda? 10 Ya vola ndi-kigira ya lola va mleti-nempalika yavo. 11 Navutswa vasalisi va-nene va vukidza ava-ndu a va bohololire Ba-raba. 12 Ku, kandi Pilatu ya va teva, Nda-mkoleraki uyu wa mu-lang'a Mwami wava Yu-da? 13 Kandi va lira ni va vola, Mbambe. 14

Pilatu ya va teva, Niki kigira, u koli tsimbiki? Navutswa va lira mu-nonono, Mbambe. 15 Ku, Pilatu ni yenya ku-kiring'unya kiduma ya va bohololira Baraba, na a va ha Yesu, lwa ya mula kumkuya noluko-va, a bambwe.

16 Avaskali va mhila munyumba ya langwa Pretorio; ni va vungi-dza lihē lyosi. 17 Ni va mboha nengubo ise-mbe, ni va luka ama-fwa ga ve ulusuywa ni va mvika kumutwi. 18 Ni va tanga kumcheli-dza nokuvola, milembe, Mwami wa vaYuda! 19 Ni va mnweka ku-

mutwi nolusi, ni va mkupa amate, ni va msigamira ni va midzo-minya. 20 Lwa va ka mula kumseka, va tru-lidza ingubo isembe, ni va mvika tsingubo tsitsye, ni va mhila ku-mbamba.

21 Ni va niga mulala wa vitanga, Simoni wa Kurene na a trula ilwan-nyi, ise wa Aleksandro noRufu, kutsia navo a mgingira msalaba gwi-gwe.

22 Va mdukidza ha langwa Golgota li veye kuvola, Ha kihanga. 23 Ni va mletera iwan-i i sanyeywi nemuri : navutswa ya gi sula. 24 Va mbamba ni va-vukanya tsingubo tsitsye ni va kola mwima gwavo gokumannyira vandu va hile tsingubo tsya vavukanyi. 25 Ya li himbi isaa i kola tsibaka, ni va mbamba.

26 Ya ng'olwa ibaru-wa yokuvuulira i vola, MWAMI WA VAYUDA. 27 Halala naye va bamba avivi vaviri, mula-la ha mukono mulungi nowundi ha mukono mmosi. 29 Navo va

vita va mseka, ni va degeridza mitwi ni va vola, Thu! ive wa nyala kusambula itempeli, no-kwombaka kandi mma-diku gabaka, 30 wisole, wike kumsalaba. 31 Kandi ndina avasalisi vanene va msekerera hagati yavo navang'oli, va vola, Ya sola vandi; mwene si a nyala kwesola. 32 Kristo, Mwami wa Israeli, yike kumsalaba, ku lole na ku bugirire. Navo va bambwa naye halala va mynnyega.

33 Lwa ya duka isaa i kola tsitanu nendala, kisundi kya gwa mki-vala kyosi, idze i duke isaa i kola tsitanu natsine. 34 Kuisaa i kola tsitanu natsine, Yesu ya lira nomwoyo munene, Eloi, Eloi, lama sabatani, ga ve kuvola, Nyasaye wange, Nyasaye wange, niki kigira u ndeki? 35 Na valala va singira himbi lwa va ga hulira, va vola, Henza, a langirira Elija. 36 Mulala ya nyagula ni izulitsa kikuminyo nisiki na a vika kulusi na a mha a nwe, na a

vola, Leka; ku lole kativa Elija a ladza kumi-kidza naho. 37 Yesu ya kupa lwanga nomwoyo munene, na a kudza. 38 Ingubo ya kinga mitempeli ya tandaluwa kaviri i tanga hegulu i idza kuduka hasi. 39 Ku, nyampara ya li kusingira himbi naye, lwa ya lola ya kudza ndina, ya vola, Liguli mundu uyu nu-Mwana wa Nyasaye. 40 Kandi avakuli va li ni va singira i hale ni va henza: valala ameta gavo ga li Maria Magdalene, no Maria nyina wa Yakobo mke no-wa Jose no Salome; 41 Yavo lwa ya li mu Galilaya, va mlonda, ni va mtumekira; kandi avakuli vandi va li kwanigira naye kutsia Yerusalem.

42 Lwa ya mwama isilya li lidiku lyokulombera, li veye kuvola, lidiku li veye imbiri ya masidza, 43 yadza Yosefa wa Arimatia mkulundu wa li nolukumu, kandi wa henzerera Bwami bwa Nyasaye; ni ingira bugira butii

wa Pilatu, na a sava mbiri gwa Yesu. 44 Pilatu ya genya kuhulira u muli kukudza; na a langa nyampara, na a mteva, ya kudza kale naho mba. 45 Lwa ya hulira amang'ana genyampara, ya mha mu-kudzu. 46 Ya gula ingubo indahi na a mwikidza na a mboha ne-nugubo, na a mbika mki-lindwa kya kalagwa migina; na a gomagominya ligina mkiliango kyekilindwa. 47 Maria Magdalene, no Maria nyina wa Jose va li ku-lola ha ya li na a vi-kwa.

16 Masidza lwa ga li ni ga vita, Maria Magdalene, no Maria nyina wa Yakobo, no Salome va gula vindu vya funya mwayu va tsie va mbake. 2 Mungamba mafwefwe munonono ku lidiku li kola lilala mu ga veye gatantu nagaviri, va duka mkilindwa liuva li muli kutonga. 3 Ni va vole-rana, Ibwaha wa li ku gomagominyira ligina, li trule ha kiliango kye-kilindwa? 4 Lwa va

henza va lola ligina li gomagominywi : lya li ni li ve linene munono-no. 5 Vingira mkilindwa ni va lola mwikula yikala ha luvega lwomkono mulungi, na a ve nengubo indavu; va genya. 6 Ya va volera, Mu ta genya mba; mwenya Yesu Nazare-ne, ya li na a bambwa: u vuki; si a veye hano mba: henzi ha va mbi-ka. 7 Navutswa mu tsie kuvolera avigidzwi veve, no Petro, A tsitsa imbirri wenyu kutsia Galilaya: mu la mlolayo kuli ya mbolera. 8 Va trula mkilindwa ni viru-ka; ni va degera, ni va genya si va volera mu-ndu mba: kigira va tia.

9 Lwa ya ka vuka ma-fwefwe lidiku lya kola lilala mu ga veye gata-nu nagaviri, ya tanga kuloleka ku Maria Ma-gdalene wa ya li na a trulidza kuye amade-mone gatanu nagaviri. 10 Uyo ya tsia na a va volera va li ni va veye naye, va kikiri mmali-ga ni va liranga. 11 Navo lwa va ka hulira

a veye mwoyo si va bu-girira mba.

12 Lwanyima ya loleka kandi ni ligondo lindi ku vaviri kuvo vali ni vagenda, va tsia mki-vala. **13** Ni va tsia ni va volera vandi, navutswa si va va bugirira mba.

14 Lwanyima kandi ya loleka ku va li likumi namulala, inyinga vikala kulia, na a vale-mba kigira kyokutabu-girira kwavo nobutinyu bwemyoyo, kigira va vula kuvugirira yavo va ka mlola lwa ya ka mula kuvuka. **15** Ya va volera, Gendi mu tsie mulirova lyosi mwilwadze ivangeli ku-vandu vosi. **16** Wa suuvira na a batidzwe, a la honnywa; wa vula

kusuuviranga a la divi-dzwa. **17** Vyokulolekidzira vi la loleka halala navo va suuvira: nelyeta lyange va la trulidza amademone, va la vola netsinimi tsimpya; **18** va la ginga tsinzoka, kandi niva va nwedza kindu kyokwita si ki nyala pei kuvononya mba; va la vika makono kuvalwaye, va la hona.

19 Ku, Mwami Yesu lwa ya ka mula kuva-volera ya vugulwa migulu ni ikala ha mukono mulungi gwa Nyasaye. **20** Ni va trula ni vilwadza mvivala vyosi, Mwami ni yinzi-ranga navo, na a tila amang'ana ni vyokulolekidzira vyalondanga. Ameni.

Digitized by Google

